

Aan Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Van Sprenkels & Verschuren, Daan Kleinloog en Marc Stougie
Datum 21 januari 2022
Betreft Reactie internetconsultatie concept AMvB toeslagverlening 2022
Kenmerk SV-2022-0141

Inleiding

Sprenkels en Verschuren B.V. (hierna: S&V) adviseert en ondersteunt pensioenfondsen, verzekeraars, werkgevers- en werknemersorganisaties bij de ontwikkeling en uitvoering van de overeengekomen pensioenafspraken. Dankzij de decennialange ervaring van onze adviseurs en de diverse klantenkringen heeft S&V een goed inzicht in welke vragen en problemen er leven in de pensioensector. Vanuit die kennis en ervaring maakt S&V graag gebruik van de gegeven mogelijkheid om te reageren op de concept Algemene Maatregel van Bestuur (hierna: AMvB) omtrent de toeslagverlening in 2022 zoals gepubliceerd op 8 januari 2022.

Op basis van de concept AMvB concludeert S&V dat er nog verdere verdieping en invulling vereist is voordat pensioenfondsen daadwerkelijk gebruik kunnen maken van de versoepelde regels ten opzichte van het huidige Besluit financieel toetsingskader (hierna: FTK). In het voorliggend memo gaan wij in op de (11) aandachtspunten die wij zien naar aanleiding van de concept AMvB betreffende de tijdelijke wijziging van het Besluit FTK pensioenfondsen en graag meegeven voor de definitieve invulling van de AMvB.

Wij zijn graag bereid om onze aandachtspunten toe te lichten. Voor vragen over dit document kunt u terecht bij:

*Daan Kleinloog (Daan.Kleinloog@sprenkelsenverschuren.nl, tel: 06-20 61 93 60) of
Marc Stougie (Marc.Stougie@sprenkelsenverschuren.nl, tel: 06-86 85 55 80)*

Aandachtspunten

Het concept ontwerpbesluit bevat enerzijds verschillende onduidelijkheden (punt 1 tot en met 7) en anderzijds zaken waarvan wij graag mee willen geven dat hierdoor het toepassen van de AMvB in de praktijk voor pensioenfondsen lastig zou kunnen zijn (8 tot en met 11).

De volgende zaken zijn onzes inziens op basis van de concept AMvB aandachtspunten voor het gebruik maken van de tijdelijke regelgeving:

1. In de concept AMvB wordt geen richtlijn gegeven voor de peildatum van de beleidsdekkingsgraad en actuele dekkingsgraad. Mogelijk is het de bedoeling van de AMvB dat het fonds voor wat betreft de peildatum uitgaat van het bestaande eigen beleid, maar dat zou voor veel fondsen betekenen dat pas in het vierde kwartaal van 2022 kan worden besloten over een extra toeslagverlening.
2. Het is nog onduidelijk of de AMvB het voor fondsen mogelijk maakt om de toeslag met terugwerkende kracht te verlenen per 1 januari 2022; dit is niet expliciet opgenomen in de AMvB. Veel fondsen kennen enkel per 1 januari een toeslag toe waarvan de peildatum voor de besluitvorming in het voorafgaande kwartaal ligt. Zonder terugwerkende kracht mogelijkheid kunnen deze fondsen geen extra toeslag toekennen in 2022 zonder in strijd te handelen met hun bestaande beleid en procedures.

3. Daarnaast is het onduidelijk of de AMvB ook van toepassing is op de toeslagbesluiten die in de tweede helft van 2022 genomen worden, indien die betrekking hebben op de toeslagverlening per 1 januari 2023.
4. Er wordt in de concept AMvB niet duidelijk gemaakt wat de gewijzigde grenzen betekenen voor pensioenfondsen die deels DC-kapitaal of herverzekerde aanspraken hebben, waardoor het ook op basis van de huidige regelgeving al mogelijk is om een lagere ondergrens te hanteren voor toeslagverlening dan 110%.
5. In de concept AMvB is expliciet opgenomen dat de toeslag maximaal gelijk mag zijn aan de verwachtingswaarde van de groeivoeten van de prijs- en loonindexcijfers. Dat betekent dat de realisatie van prijs- en looninflatie niet leidend is in het toeslagbesluit. Dat lijkt ons ongewenst en sluit ook niet aan bij de huidige vormgeving van het toeslagbeleid van pensioenfondsen, waar juist expliciet wordt gekeken naar de realisatie van een maatstaf.
6. In het verlengde van het voorgaande punt is er ook geen bepaling opgenomen over de verlaging van de toeslagdrempel indien een fonds een maatstaf hanteert die niet gekoppeld is aan de prijs- of loonindexcijfers.
7. Het is onduidelijk wat wordt bedoeld met maatregelen die het fonds neemt als het invaren naar het nieuwe pensioenstelsel niet doorgaat. Eenmaal toegekende (en deels uitgekeerde) hogere pensioenaanspraken en -rechten kunnen immers niet worden teruggedraaid.
8. Als gevolg van de concept AMvB zou een pensioenfonds met een actuele dekkingsgraad van 108% en een beleidsdekkingsgraad van 104% geen toeslag mogen verlenen, terwijl een fonds met actuele dekkingsgraad van 106% met een beleidsdekkingsgraad van 105% dat wel mag (namelijk 1%). Het is naar onze mening de vraag in hoeverre dit logisch en uitlegbaar is.
9. De concept AMvB stelt de eis dat onderbouwd wordt waarom de toeslagverlening plaatsvindt in het belang van deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden en pensioengerechtigden. Een dergelijke onderbouwing waarom de toeslagverlening plaatsvindt in het belang van de verschillende deelnemersgroepen kan lastig zijn. De moeilijkheidsgraad zit in hoe men kan beoordelen of het evenwichtig is om toeslag toe te kennen in afwijking van het geldende Besluit FTK pensioenfondsen vooruitkijkend naar het nieuwe pensioenstelsel. Het huidige beleid dat voldoet aan de huidige regels vanuit het Besluit FTK pensioenfondsen wordt immers als evenwichtig beschouwd, terwijl hiervan afgeweken wordt met de AMvB. Eerder of meer toeslag verlenen is vooral in het voordeel van de deelnemers die tot de transitiedatum (in dat geval hogere) pensioenuitkeringen ontvangen, maar voor de actieven en slapers leidt meer toeslagverlening nu tot een lager beschikbaar pensioenvermogen op de transitiedatum. Het kan naar onze mening lastig zijn om te onderbouwen of de extra toeslag in belang is van alle verschillende deelnemersgroepen binnen het pensioenfonds.
10. Om gebruik te kunnen maken van het versoepelde regime dient het fonds de generatie-effecten per leeftijdscohort vast te stellen en te beschrijven. Naar verwachting zullen hiervoor aanvullende analyses (bijvoorbeeld berekeningen conform de HBT-systematiek) benodigd zijn. Dit zal de kosten en tijdsbesteding voor het fonds met betrekking tot het toeslagbesluit verhogen. Wij vragen ons af in hoeverre fondsen bereid zijn op korte termijn veel tijd, energie en kosten te investeren in de benodigde analyses, gedurende een tijdsintensieve periode waarin (de meeste) pensioenfondsen zich aan het voorbereiden zijn op het nieuwe stelsel.
11. Na het gebruikmaken van het versoepelde regime loopt een fonds een groter risico dat het de benodigde (richt)dekkingsgraad voor kostenneutraal invaren op de transitiedatum niet haalt. Als het fonds de benodigde dekkingsgraad wel haalt op het invaarmoment, zal de extra financiële buffer die overblijft in beginsel ten gunste komen aan de individuele pensioenkapitalen van de deelnemers (dan wel het vullen van de solidariteits- dan wel

risicodelingsreserve of het compensatiedepot). Aangezien de lagere regelgeving en rekenvoorschriften omtrent het invaren en bijvoorbeeld het vaststellen van de 'inclusieve marktwaarde' nog niet bekend zijn, is het op dit moment voor pensioenfondsen niet goed mogelijk om de extra toeslagverlening in kwantitatieve zin af te wegen tegen de impact van minder fondsvermogen op de transitiedatum.